

sosialurin

telf. 147 20. 118 20
box 76, 3800 Tórshavn
p/f sosialurin

Útgevri:

Fyrirtaks-

og blaðstjóri:

Bladmenn:

Tórfinn Smith (ábyrgd)

Høgni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Árni Joensen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Vina og kenninga-politikkur

SUM VIT HAVA sæð í bløðunum var Ferðamannaheimið Fráhalld lýst til sølu. Nú hevur so Føroya Arbeiðarafelag keypt húsin, sum felagið vil nýta til teirra ógvuliga fjórtáttáda felagsarbeiði. Føroya Arbeiðarafelag hevur húsast undir sera trongum umstøðum, og gevur hesin nýggi karmur felagnum nógv betri umstøður at húsast og virka í framtíðini. Hetta var eitt gott og neyðugt tiltak.

MEN TAÐ VÓRU eisini onnur sum vóru sinnað at keypa. Millum teirra hevur landsstýrið eisini verið upp á tal. Orsøkin til áhuga landsstýrisins fyri húsunum var, at teir hava tikið dreingjakostdeildina í Hoydølum til skúlastovur, og hava tí onnur høli til kostdeild fyri neyðini. Um hetta skal einki sigast um. Men um orsøkina til at landsstýrið Kortini ikki var sinnað til keyp siggja vit í Dimmalætting hósdagin.

Vit loyva okkum at sitera:

Orsøkin til at landsstýrið ikki var sinnað beinvegin at keypa heimið, var tí at nakrir privatmenn vóru sinnaðir at keypa tað og síðan leiga tað til landsstýrið til næmingabúðir. Hetta metti landsstýrið at vera tann frægasta loysnin, av tí at tað var tað onkur, ið kundi hava uppsýn og eftirlit við heiminum.

MUNDU TAÐ VERA vinir og kenningar sum landsstýrið í nøkur ár framvír skuldi fígga keypið fyri? Var tað ikki Sambandsflokkurin sum undan valinum var so íðin at skriva so nógv um vina- og kenningapolitikk? Ella er hetta tað sum Sambandsflokkurin meinar við privata initiatiði? Tað man ivaleyst vera gott við privata initiativinum tá tað var so gálið, skal gjalda.

ELLA HVAT SIGA FÓLK til seinasta brotið í sitatið okkara úr Dimmu... »frægasta loysnin, at tí at tá var tað onkur, ið kundi hava uppsýn og eftirlit við heiminum«. Alvaratos, Eilíf Samuelson, landsstýrismaður í skúlumálum: Hvussu hava tit ætlað at stýra øllum landinum tá tit ikki megna at stýra tveimum ella trimum húsum? Tað var so nakað í tí, tá lögmaður segði, at hann ikki dugdi at gjøgnskoða problemini, men at tað var so gálið, høvdu vit ikki roknað við.

TAÐ VAR TÍ GOTT at hetta heim kom í góðar hendur hjá Føroya Arbeiðarafelag. Hetta felag fer helst at duga munaðar betur. Arbeiðarafelagið hevði eisini dugað at stýrt landinum betur ella núverandi landsstýrið. Arbeiðarafelagið hevði ikki sitið hendur í fawn í Tinganesi og biðað eftir at onkur kom við alternativinum.

Sammetingar

Satt at siga, so hevði eg sett meg væl til rættis í stovuni ólavsekudag at taka í móti lögmannsroðuni aftan á tingsetuna.

Nú er tað rættuliga vanligt at nýta myndir bæði í orð og talu.

Í hesum viðfangi fari eg at atla um, at lögmaður okkara P. E. er eins og ein skipari. Tí hesar oyggjar verða so oftani mettar at vera eins og eitt skip ella (skúta). Hendan hugsan greip meg um hjartað. Og læt eg meg færa aftur til tað tíðina, tá ein sat við lugarsborðið og mestsum væntaði onkran koma av dekinum at fáa sær, kanska ein heitan munn.

Helst tá vandaveður var við stormi og brotasjógvi. Hesar sjómansins umstøður kunnu flokkast sundur í:

Bakkveður og heilt vánaligt veður, og eisini ódnarveður. Hann í hettar alt hevur roynt, kann meta um, hvat tað hevur at siga, at koma við tí góða orðinum og bjørtum

vónum í rættu løtuni. Í huganum sá eg koma niður gjøgnum leyttan. Og var tað ongin verri maður enn sjálvur skiparin.

Tá ið allir menn sita spentir og biðað og biðað til, at hettar ódnarveðrið má fara at gevast. Vanliga hava og høvdu allir menn eina serliga virðing fyri skiparanum.

Tá var altíð spurt, hvussu og hvat útlit var fyri bata. Allir skilamenn kunnu meta um, hvat ávirkan orð kunnu hava. Mundu tað veri skilagott av skiparanum at siga: Alt sær illa út omandeks, heldur verri enn fyri løtu síðan, við staksjógvi, sum kunnu sláa hettar lasafar til pinnabrenni.

Hinvegin, góði lögmaður!

Røða tygara tóktist mær so dúpur og drepandi, at eg finni ikki reyrtu orðini. Lat meg læra lögmann og aðrar.

Tað má vera loyvt í vissum førum ikki at siga tann

fulla sannleikan, tí hann kann bróta fólkasálini í smildur. Og hvat er eitt fólk við ongari livsvón. Skal Tyril veri einasta vónin fyri framhaldandi livi á hesum klettum. Tá Gud náði okkum froyingar.

Hettar er ikki ætla sum nkrú politisk revsing av æraða lögmanni.

Heldur um tað kundi vakt okkurt í honum, sum kundi uppalat bjartskygni. Eg legði bandi á við einari aðrari lögmannsroðu, tá lögmaður var liðugur. Tað skal sigast, her og nú, at har var munur á røðum. Bjartskyggin, ágrytin, vónrikur og livsfriskur.

Tað er hettar og a. m. sum kann og skal halda einum fólk uppi.

At enda lat meg undirbyggja hettar eg havi borið saman við.

Eg kom á tal við ein vinnmann seinrapartin ólavsekudag. Prátið datt á lögmannsroðuna.

Tá fer hann at siga mær frá, hvat hann hevði høyr

tveir gamlar sjómenn tosa um. Tað var í deydsgilartíðini og skipið kom í ódnarveður.

Helst var onki kókað til matna, tí meira enn so at tað hendi, at grýtan fór ikki útá. Jú, nú kemur skiparin í lugari. Hann hevur fyri munn, at hettar verður ringur endi. Hettar klára vit ikki leingi afturat. Ja, bart út sagt vit koma at ganga burtur. Tá helt ein rættur sjómmaður fyri, at hann í hvussu so var vildi ikki doyggja svarar.

Tað gjørdi hann heldur ikki, tí teimum var liv laga. Eg veit navn á hesum sjógarpa ið tordi at siga einum so litið tonkjandi skipara ímóti.

Lat hann liggja í sini gron. Men á Sandoyinni er hon. Friður yvir honum.

Mitt ynski og bøn skal vera, at vit froyingar ikki koma at doyggja svangir.

Takk fyri upptøkuna.

Vágur t. 2. august 1981

Hentzar Joensen

Klagusongurin

Tá tingið varð sett ólavsekudag helt leiðarin fyri tí borgarliga alternativinum sína fyrstu ólavsekuroðu. Sjálvur segði lögmaður at ólavsekuroðan í ár var heldur styttri enn røðurnar vanliga hava verið hesi seinastu árin.

Men eftir okkara tykki var hetta ikki tað versta brekið. Vit loyva okkum heldur at fegnast um, at lögmannsroðan ikki var longri, tí hatta var nógv meira enn nógv mikið úr hási skuffuni.

Lögmannsroðan var ein endurtøka av tí klagusongi sum sitandi lögmaður hevur sungið síðani hann

tók við 5. januar. Lögmaður hevur sett sær fyrri at geva teimum, ið undan søtu abyrgdina og skuldina fyri alt tað ringa. Og hetta var eisini tann svarti tráðurin í ólavsekuroðu hansara.

Lögmaður boðaði frá, at sitandi landsstýri hevur ætlanir um at hækka toll og onnur gjöld, fyri á tann hátt at bota um tað vánaligu figgjastøðuna hjá landskassanum. Eisini skuldi sparast á at kalla øllum okjum. Og sjálvandi høvdu teir, ið undan søtu, alla skuldina av tí vánaligu figgjastøðuni.

Tað var annars litið nýtt í ólavsekuroðu lögmanns.

Hann segði frá, at vit skulu hava samtiðarskatt frá 1. januar 1983, men gloymdi sjálvandi í hesum føri at siga, at tað var undanfarna landsstýri, ið tók stig til tær fyrireikingar, sum sitandi landsstýri arbeiðir viðari við.

Á vinnuárinum var veidda av svartkjafti og matframleiðsla burtur úr hesum fiski tann einasti glottin. Men eisini her gloymdi lögmaður at siga, at tað var undanfarna landsstýri, ið tók stig til og nýtti heilan hóp av peningum til tær kanningar, sum eru gjørdar við avbera góðum úrslitum.

Litið varð sagt um al-

mannamál. Bert fyra reglur. Men í fylgisskjølunum til lögmannsroðuna eru áhugaverdir upplýsingar um hetta øki. Har framgongur at undanfarna landsstýrið frá 1978 samráddist við almennaræðið um at hækka pensiónirnar og at broyta forsorgarlógina og at úrslitið lá greitt í november 1980.

Skulu vit geva ólavsekuroðu lögmanns eina yvirskrift so verður tað klagusongur lögmanns. Hon var merkt av svartskygni og uppgávulynði.

Nøkur javnaðarfólk

Takk Jákup Suni

Tað var vælgerandi at hoyra, at býráðið í Havn av álvara er farið undir at rudda upp í dansivíður-skiftunum, sum nú hava valdað alt ov mong ár. Ein dansipolitikkur sum býráðið ikki bara kann tilskriva politimyndugleikunum.

Uppskotið hjá Jákup Suna Jacobsen, býráðslimi, um ikki bara at hava eittans dansihøli í Havn,

eigur ikki at verða skumpað til viks.

Tað er gott at Sjonleikarhúsið tekur væl undir við áheitanini um aftur at fara undir almennan dans, tí tað er ein mentunararvur, sum Sjonleikarfelagið hevur skyldu at vera við til at varðveita.

Tað eru neyvan 10 ár síðani vit áttu heili 3 stór og góð almenn dansihøli í Havn, Sjonleikarhúsið,

Losjuna og Klubban. Tá var eisini altíð dansandi. Hesi eru øll til enn, men máttu nokk gevast tá náttardansurin tók seg upp (diskotekini). Hetta mátti nú kunnast broyst til stóran lætta fyri mong heimini.

Jákup Suni Jacobsen skal hava tók fyri uppskot sitt, sum eisini má skiljast sum haldgott — og borgarstjórin behøvar

slettis ikki at harmast um at Klubbin ikki verður einsamallur um dansin, tí sunnast má vera við nakað av konkeransu.

ps. Síðan sjonleikarhúsið slepti føroyska dansinum vetrarkvoldar, hevur afturgongdin verið stór á hesum øki.

Dansiglaður

Skipafelagið sum landasvíkjari

Sjálvandi eru vit nógv sum eru ónøgd við flatbotnaða Smyril sum millumlandasamband, har

pylsur og ølfleskur flúgva um høvdini á teimum fólkum sum yvirhøva hava dirvi at vera uppi úr

koyggjunum vindmegin er meiri enn 5.

Men roynt hevur verið at útvega ørvísi far, sum

kundi verið væl hóskað til hesa rutu. Á almennum (fólksligum) føroyskum hondum.

